

25. februar 2009

Presentasjon av 4. kvartals regnskap Foreløpig og urevidert årsregnskap 2008

Innhold

1. ***Hovedtrekk***
2. Resultatregnskap med sentrale utviklingstrekk
3. Balansen med sentrale utviklingstrekk
4. Soliditet og kapitalforhold
5. Aktivaklassene
6. KLP Kapitalforvaltning og KLP Fondsforvaltning
7. KLP Skadeforsikring AS
8. Oppsummering

2008 – i et år preget av svake finansmarkeder

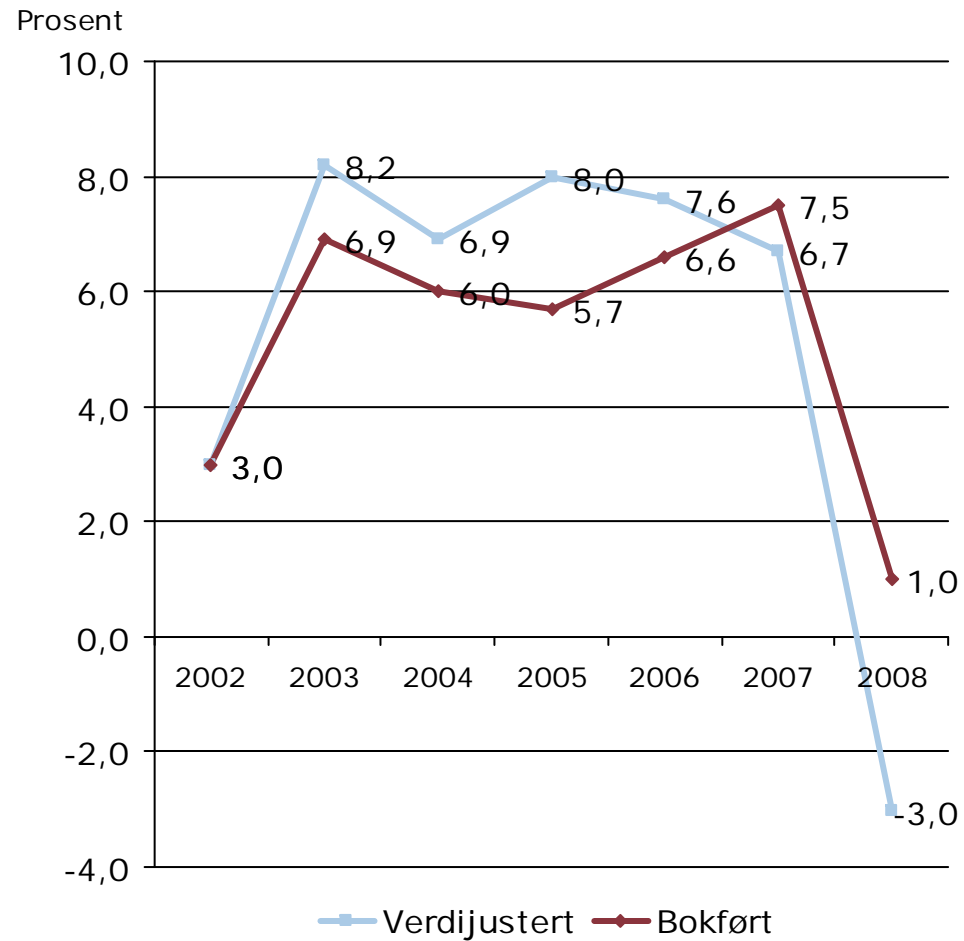
- Resultatet gir rom for å tilbakeføre 1 903 millioner kroner til kundenes premiefond
- Overskudd på 397 millioner kroner styrker egenkapitalen
- Forvaltningskapital økt 3,6 prosent til 201,9 milliarder kroner (194,9 milliarder)
- Kostnadsprosent 0,33
- Positiv verdijustert avkastning på 0,6 prosent i fjerde kvartal

Hovedtall fra resultatet 2008

Resultat <i>mill kroner</i>	1. kvartal 2008	2. kvartal 2008	3. kvartal 2008	4. kvartal 2008	Sum 2008
Premieinntekter og mottatte flyttereserver	2 681	2 921	13 401	3 079	22 082
Netto inntekter fra investeringer i kollektivportefølje	-4 085	43	-2 549	1 090	-5 503
Andre forsikringsrelaterte inntekter	145	122	162	203	633
Erstatninger og avgitte flyttereserver	-4 429	-1703	-1 917	-2 049	-10 099
Endring i forsikringsmessige avsetninger inkl. endring i kursreguleringsfond	7 905	-2 246	-12 457	3 048	-3 749
Midler tilordnet forsikringskontraktene	-1 928	1 201	398	-1 573	-1 903
Forsikringsrelaterte driftskostnader	-148	-134	-159	-212	-651
Andre forsikringsrelaterte kostnader	-145	-118	-183	-213	-661
Resultat av teknisk regnskap	-4	85	-3 304	3 373	150
Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen	130	60	28	240	458
Andre inntekter og kostnader	-45	-52	-47	-67	-210
Resultat av ikke teknisk regnskap	85	7	-18	323	397
Andre resultatkomponenter	2	-2	0	0	0
Totalresultat	84	90	-3 322	3 546	397

Bokført og verdjustert avkastning i KLP

Avkastning investeringsporteføljer 2008

Kollektivportefølje	1. kvartal	2. kvartal	3. kvartal	4. kvartal	Hele året
Bokført	1,8 %	0,0 %	-1,5 %	0,7 %	1,0 %
Verdijustert	-2,3 %	0,1 %	-1,4 %	0,6 %	-3,0 %
Verdijustert inkl hold-til-forfallsobligasjoner	-2,0 %	-1,2 %	-0,6 %	2,1 %	-1,7 %
Selskapsportefølje	1,1 %	0,5 %	0,3 %	2,1 %	4,0 %

1. Hovedtrekk
- 2. *Resultatregnskap med sentrale utviklingstrekk***
3. Balansen med sentrale utviklingstrekk
4. Soliditet og kapitalforhold
5. Aktivaklassene
6. KLP Kapitalforvaltning og KLP Fondsforvaltning
7. KLP Skadeforsikring AS
8. Oppsummering

Hovedtall fra resultatregnskapet

Resultat <i>mill kroner</i>	4. kvartal 2007	4. kvartal 2008	2007	2008
Premier	2 662	3 052	18 335	21 993
Netto til-/fraflytting	-59	-147	-726	-2 707
Netto finansinntekter	2 427	1 255	11 953	-5 273
Erstatninger	-1 718	-1 874	-6 695	-7 302
Forsikringsmessige avsetninger	-4 400 ²⁾	-658	-17 696	-14 681
Andre forsikringsrelaterte inntekter og kostnader	1	0	15	0
Driftskostnader	-423 ¹⁾	-213	-868 ¹⁾	-660
Verdijustert resultat	-1 510	1 413	4 320	-8 631
Til(-)/fra(+) kursreguleringsfond	1 038	0	802	7 226
Resultat før fordeling	-472	1413	5 122	-1 405
Avsetning til tilleggsavsetninger			1 248	-3 705
Avsetning til kundenes premiefond			3 607	1 903
Avsetning til egenkapitalfond			267	397

1) Inkl. kostnadsføring av pensjonskorridor med 244 millioner kroner i 2007

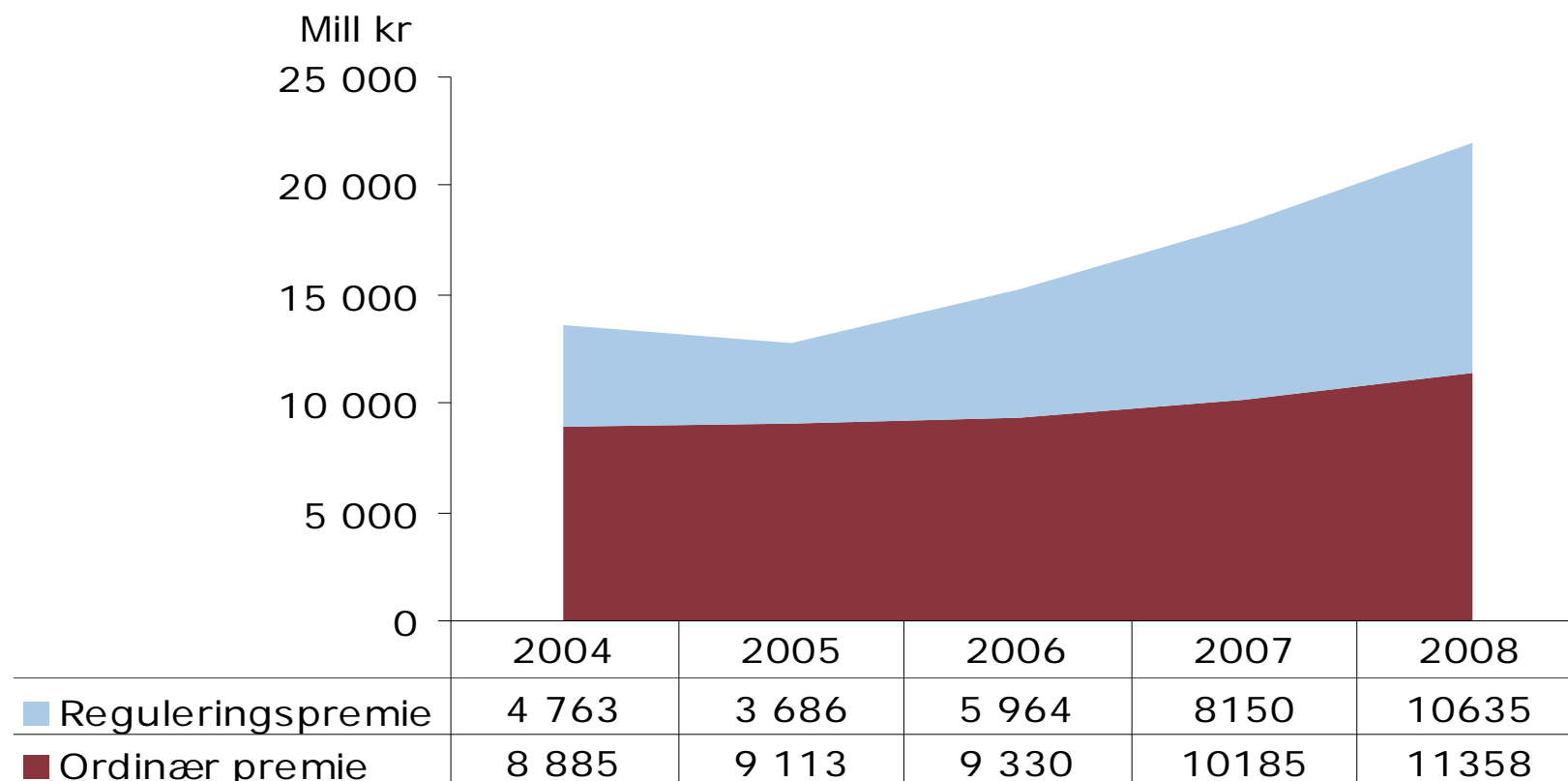
2) Inkl. avsetning langt liv

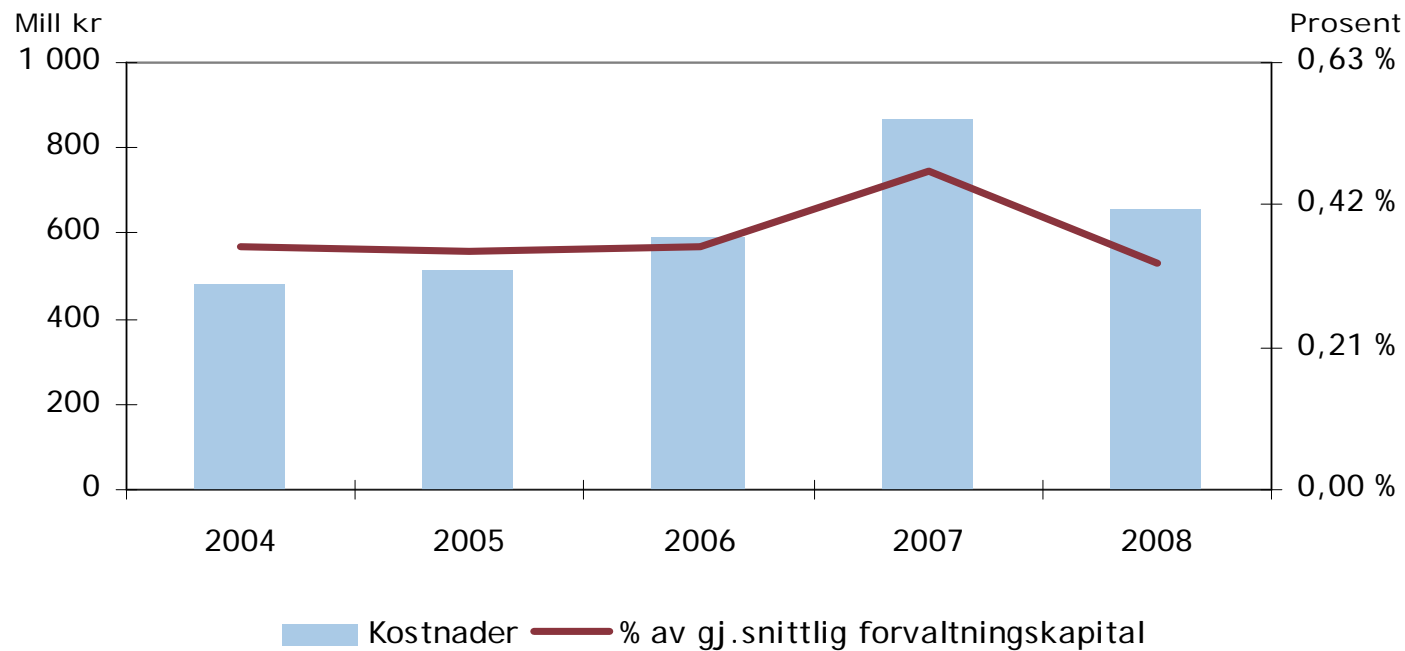
Resultatfordeling

<i>mill kroner</i>	Kunder	Selskap	Sum
Resultat før tilleggsavsetninger			-1 405
Overført fra tilleggsavsetninger			3 705
Resultat til fordeling			2 300
Risikoresultat og andre resultatkomponenter til kunder	1 811		1 811
Rentegarantipremier		155	155
Administrasjonsresultat		98	98
Resultat av ikke teknisk regnskap		248	248
Avkastning egenkapitaltilskudd	92	-92	0
Annet		-11	-11
Sum resultat fordelt	1 903	397	2 300

Utvikling i premier siste 5 år

Administrasjonskostnader

1. Hovedtrekk
2. Resultatregnskap med sentrale utviklingstrekk
- 3. *Balansen med sentrale utviklingstrekk***
4. Soliditet og kapitalforhold
5. Aktivaklassene
6. KLP Kapitalforvaltning og KLP Fondsforvaltning
7. KLP Skadeforsikring AS
8. Oppsummering

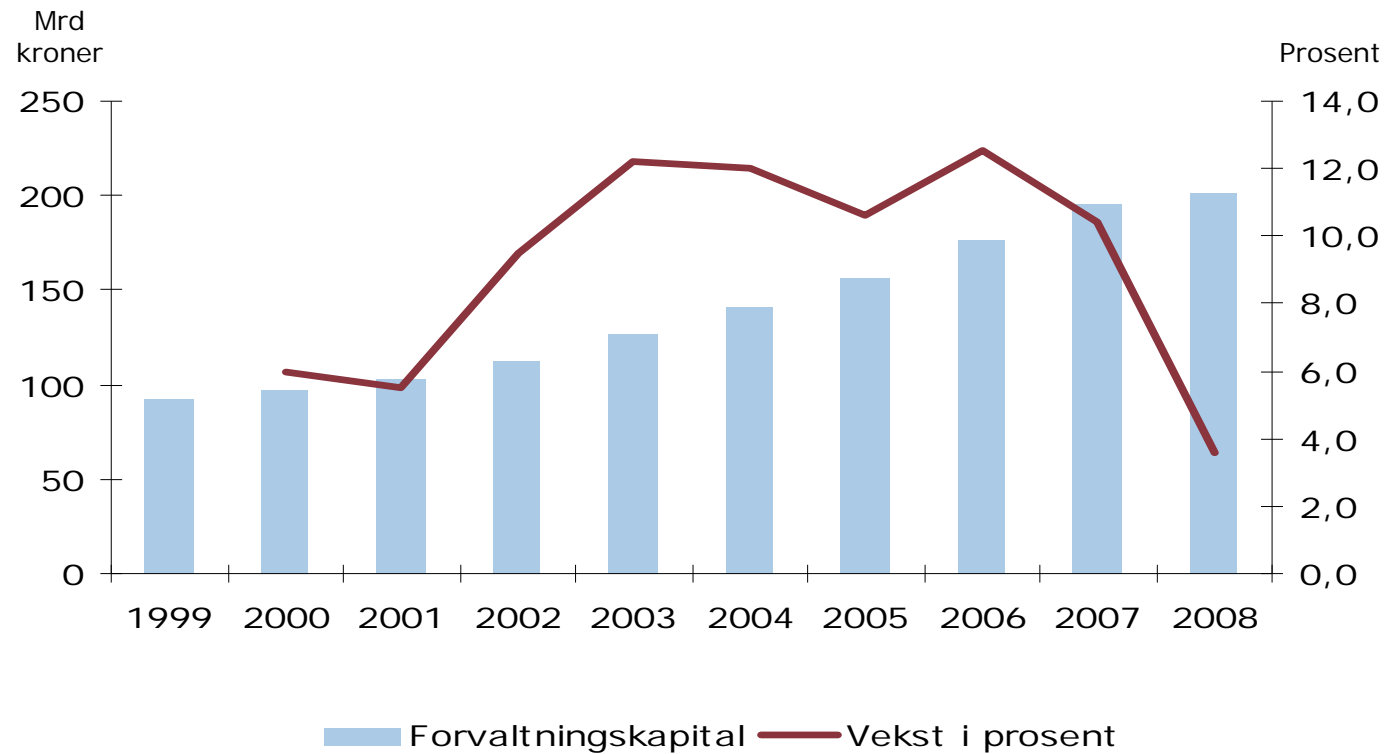
Hovedtall fra balansen

Eiendeler <i>mill kroner</i>	31.12.07	31.12.08
Sum eiendeler i selskapsporteføljen	13 730	16 495
Eiendomsdatterselskaper	17 399	17 846
Obligasjoner til amortisert kost	57 791	63 599
Utlån	15 716	22 399
Aksjer	43 858	16 807
Obligasjoner	37 068	50 709
Finansielle derivater	890	2 231
Andre finansielle eiendeler	8 464	11 810
Sum eiendeler	194 916	201 896

Hovedtall fra balansen

Egenkapital, avsetninger og gjeld <i>mill kroner</i>	31.12.07	31.12.08
Innskutt egenkapital	4 220	4 633
Opptjent egenkapital	3 110	3 804
Fondsobligasjon og ansvarlige lån	3 514	5 022
Premiereserve	163 277	177 744
Tilleggsavsetninger	7 784	3 940
Kursreguleringsfond	7 132	0
Udisponert resultat til kunder		-
Øvrige avsetninger til forsikringsfond	4 204	2 420
Øvrige forpliktelser	1 675	4 335
Sum egenkapital, avsetninger og gjeld	194 916	201 896

Forvaltningskapital og vekstrate

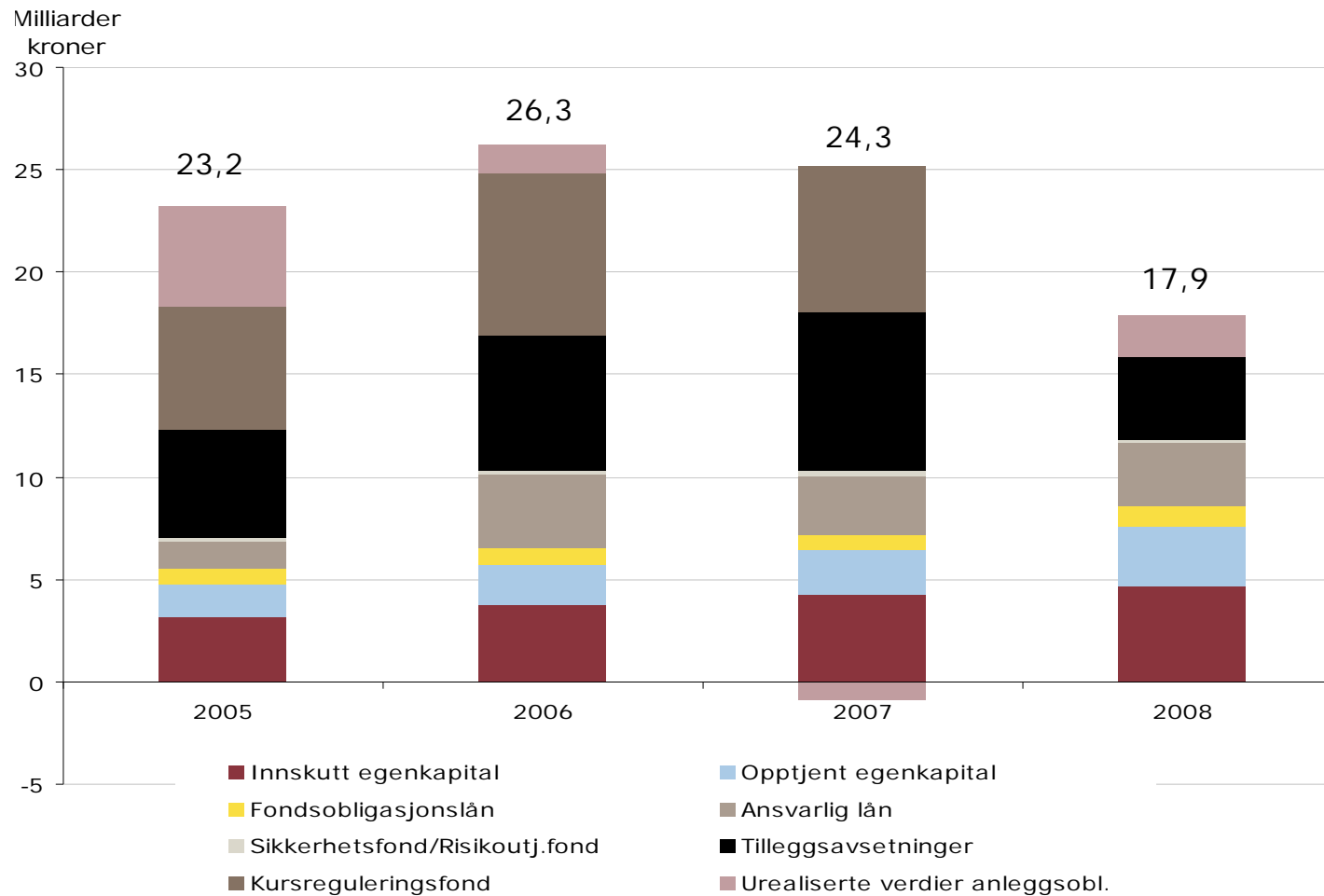

Finansielle eiendeler – allokering og avkastning

<i>i prosent</i>	Andel 31.12.04	Andel 31.12.05	Andel 31.12.06	Andel 31.12.07	Andel 31.12.08	Avkastning 2008
Aksjer – omløp	13,2	18,6	23,0	23,0	9,8	-27,5
Renter – omløp	22,3	23,4	20,9	22,3	22,7	2,7
Obligasjoner hold-til-forfall	38,6	34,3	34,4	30,9	34,9	5,4
Utlån	12,0	10,0	8,6	8,0	11,5	5,9
Eiendom	8,0	8,1	7,9	10,0	11,0	1,3
Andre finansielle eiendeler	5,9	5,6	5,1	5,9	10,1	6,5
Sum prosent	100	100	100	100	100	
<i>Akseeksponering inkl derivater</i>	<i>16,2</i>	<i>22,6</i>	<i>27,2</i>	<i>25,5</i>	<i>5,6</i>	

1. Hovedtrekk
2. Resultatregnskap med sentrale utviklingstrekk
3. Balansen med sentrale utviklingstrekk
4. ***Soliditet og kapitalforhold***
5. Aktivaklassene
6. KLP Kapitalforvaltning og KLP Fondsforvaltning
7. KLP Skadeforsikring AS
8. Dette er KLP
9. Oppsummering

Soliditetskapital

Bufferkapital/kapitaldekning

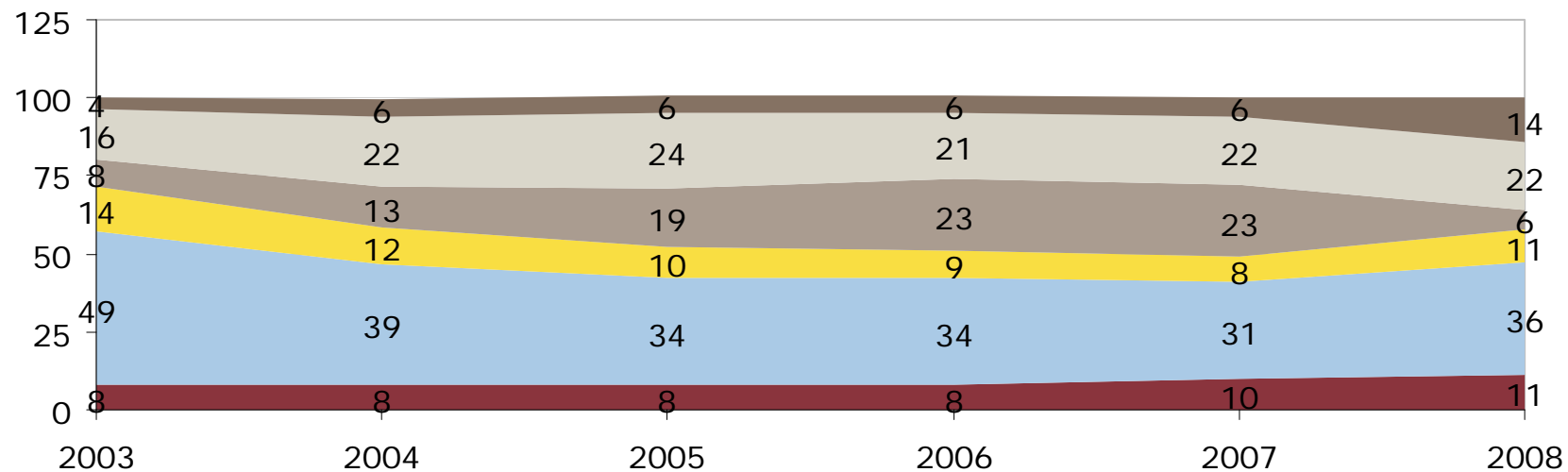
<i>mill kroner</i>	31.12.07	31.12.08
Kursreguleringsfond	7 132	0
Tilleggsavsetninger	5 388	3 940
Kjernekapitalmargin	3 398	4 740
Bufferkapital i hht kapitalforvaltningsforskrift	15 918	8 680
Mer-/mindreverdier anleggsobligasjoner	-894	2 057

<i>tall i prosent</i>	31.12.07	31.12.08
Kapitaldekning	12,1	14,6
Kjernekapitaldekning	8,7	10,8
Solvensmargin	218	196

1. Hovedtrekk
2. Resultatregnskap med sentrale utviklingstrekk
3. Balansen med sentrale utviklingstrekk
4. Soliditet og kapitalforhold
5. ***Aktivklassene***
6. KLP Kapitalforvaltning og KLP Fondsforvaltning
7. KLP Skadeforsikring AS
8. Dette er KLP
9. Oppsummering

Utvikling aktivaallokering i KLP

Prosent

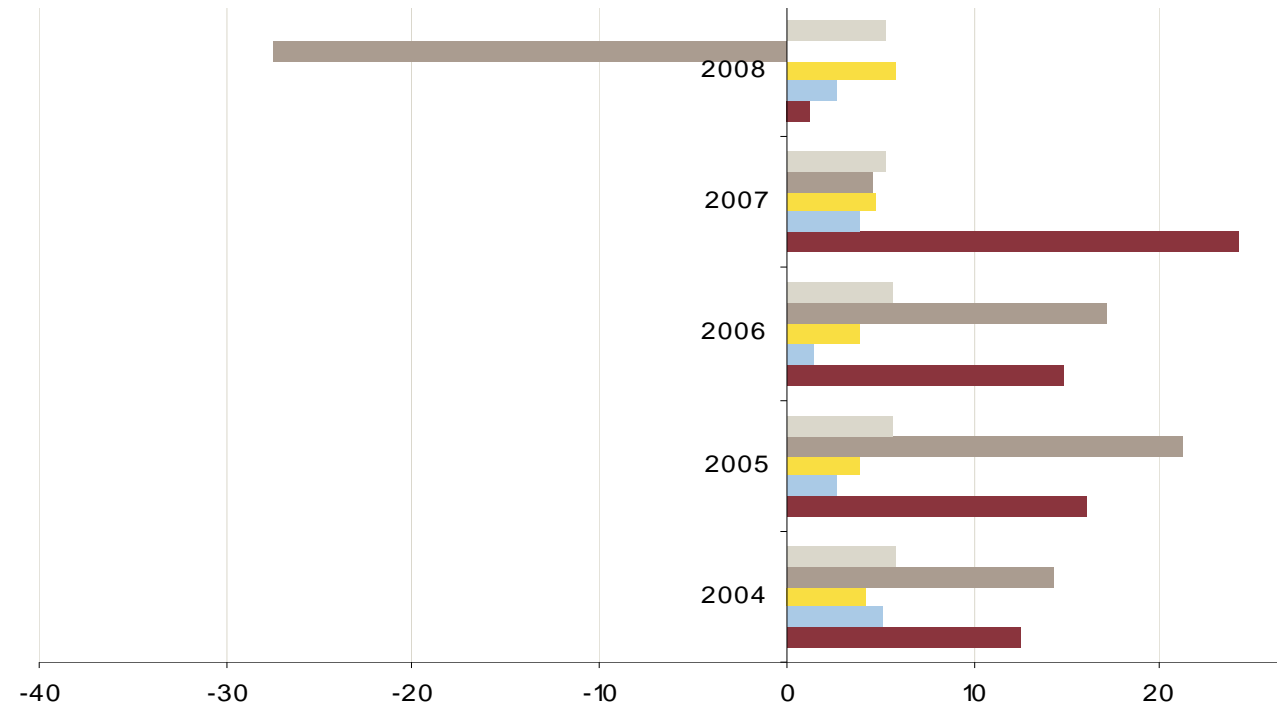

■ Eiendom ■ Anleggsobligasjoner ■ Utlån ■ Aksjer 1) ■ Obligasjoner og sertifikater ■ Annet

1) Bokført aksjeandel, avviker fra eksponering

Avkastning pr aktivaklasse

	2004	2005	2006	2007	2008
HTF-obligasjoner	5,8	5,7	5,6	5,4	5,4
Aksjer	14,3	21,2	17,1	4,6	-27,5
Utlån	4,3	3,9	3,9	4,8	5,9
Omløpsobligasjoner	5,2	2,7	1,5	3,9	2,7
Eiendom	12,5	16,1	14,8	24,2	1,3

■ Eiendom ■ Omløpsobligasjoner ■ Utlån ■ Aksjer ■ HTF-obligasjoner

Omløpsporteføljer aksjer og renter

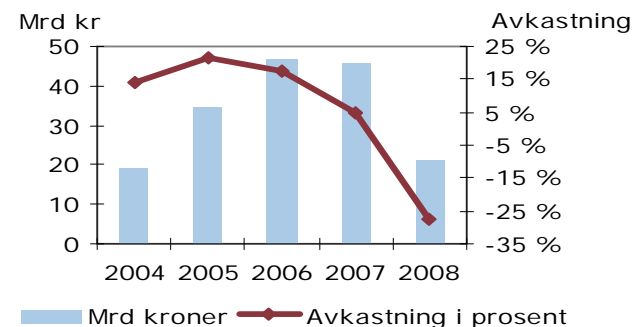
Kollektivportefølje

Omløpsportefølje aksjer og renter	31.12.08 *
Verdi aksjer (mill kroner)	21 115
Verdi renter (mill kroner)	56 843
Aksjeandel inkludert derivater (i prosent av fin. eiendeler)	5,6 %
Avkastning omløpsaksjer hittil i år	-27,54 %
Avkastning omløpsrenter hittil i år	3,69 %

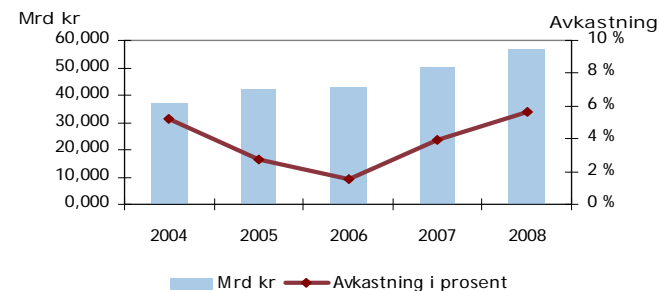
* Beregnet etter forvaltningsmessige normer. Denne avviker noe fra regnskapsmessig verdi

Indeksforvaltning	31.12.08
Andel indeksforvaltning aksjer	79 %
Andel indeksforvaltning renter	39 %

Omløpsportefølje - aksjer, siste 5 år

Omløpsportefølje - renter, siste 5 år

Omløpsporteføljer 2008 – geografisk fordeling

Kollektivportefølje

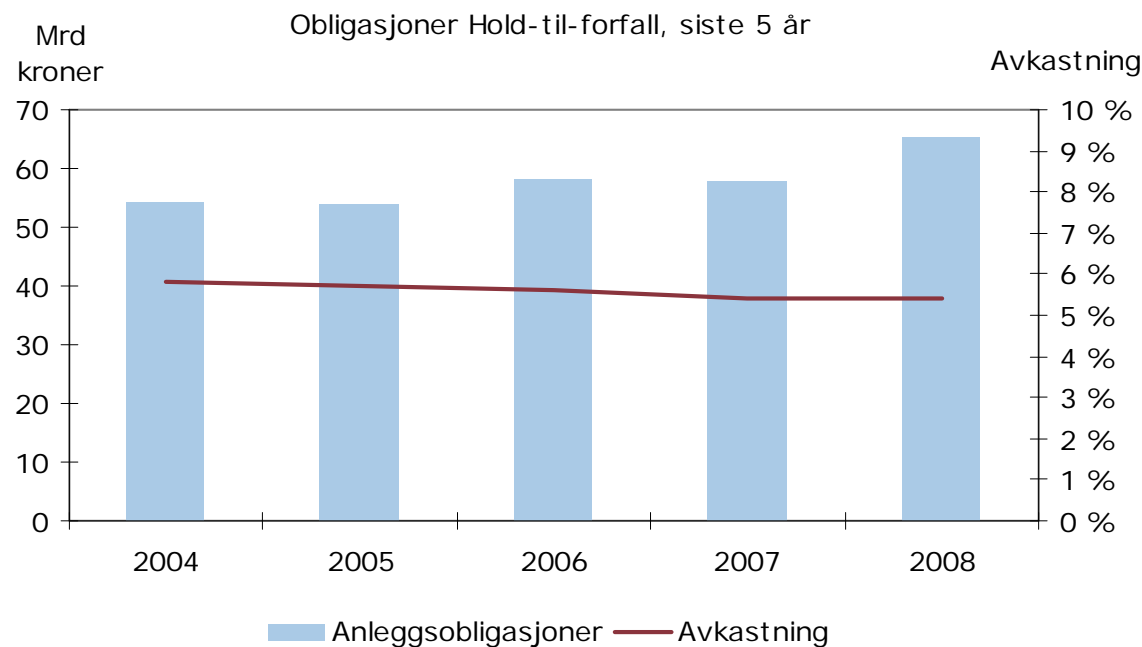
Omløpsportefølje aksjer – geografisk fordeling inkl derivater	1. kvartal	2. kvartal	3. kvartal	4. kvartal
Aksjer – omløp totalt	100 %	100 %	100 %	100 %
Norge	13,7 %	19,4 %	12,8 %	13,2 %
Norden eks Norge	4,1 %	5,0 %	4,6 %	6,1 %
Øvrig utland	79,8 %	74,8 %	80,3 %	76,6 %
Øvrige porteføljer	2,3 %	0,8 %	2,3 %	4,1 %

Omløpsportefølje renter – geografisk fordeling inkl derivater	1. kvartal	2. kvartal	3. kvartal	4. kvartal
Renter – omløp totalt	100 %	100 %	100 %	100 %
Norge – kortsiktige plasseringer	21,4 %	21,6 %	22,4 %	26,8 %
Norge – obligasjoner	12,3 %	12,2 %	15,5 %	17,9 %
Utland – obligasjoner	64,7 %	65,6 %	61,5 %	55,3 %
Øvrige porteføljer	1,6 %	0,6 %	0,6 %	0,0 %

Anleggsobligasjoner/hold-til-forfall

Kollektivportefølje

	1. kvartal	2. kvartal	3. kvartal	4. kvartal
Bokført verdi (mill kroner)	58 269	57 081	61 858	63 599
Merverdi (mill kroner)	-404	-2 695	-1 218	1 573
Avkastning hittil i år (i %)	1,3	2,7	4,0	5,4

Strengt risikokriterier i renteporteføljen

- Anleggsobligasjoner
 - Internasjonale obligasjoner som legges til anlegg skal være statsrisiko eller ratet AA- eller bedre, eller A hvis løpetiden er under 10 år.¹⁾ Hvis ratingen endres negativt vurderes investeringen for reklassifisering
- Internasjonale omløpsobligasjoner – to porteføljer:
 - Omløpsobligasjoner i den internasjonale omløpsporteføljen skal være ratet AA eller bedre
 - Internasjonal kredittportefølje "investment grade" obligasjoner - en andel begrenset til 20 prosent av forvaltningskapitalen ²⁾
- Norske rentepapirer
 - Innenfor spesifikke rammer gitt av kredittkomité
 - Årlig vurdering og kvartalsvis oppfølging

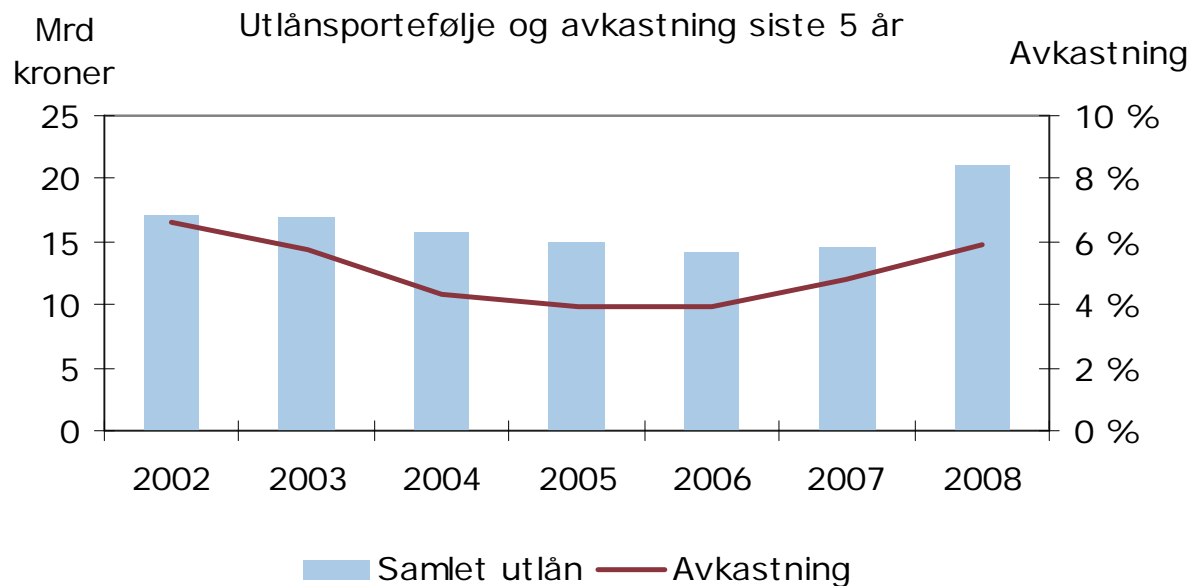
1) Eller tilsvarende fra annet ratingselskap

2) Utgjorde 9,7 prosent pr 31.12.2008

Utlånsvirksomheten 2008

Kollektivporteføljen

	1. kvartal	2. kvartal	3. kvartal	4. kvartal
Bokført verdi (mill kroner)	14 870	15 701	16 854	21 106
Herav lån med fastrente (mill kroner)	4 946	5 039	5 647	8 404
Avkastning hittil i år (i prosent)	1,4	2,8	4,4	5,9
Spesifisert og uspesifisert tapsavsetning (mill kroner)	1,3	1,1	1,2	1,2

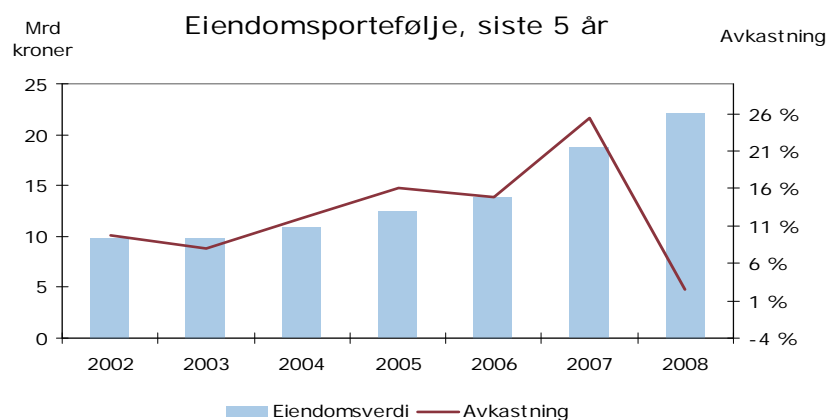
Utlån i KLP

- Utlånsporteføljen økte med 6 503 millioner kroner til 21 106 millioner kroner gjennom året, en vekst på 44,5 prosent.
- Avkastning på 5,9 prosent markerte utlån som en av de beste aktivaklassene i 2008.
- Boliglånsporteføljen hadde en netto økning på 1 157 millioner kroner – en følge av mer aktiv markedsføring og attraktive produkter.
- Lån til kommuner og andre arbeidsgivere hadde en netto økning på 5 346 millioner kroner, hovedsaklig gjennom siste kvartal.
- Den bevisste satsingen på utlån reflekterer KLPs strategi om å levere gode produkter til en solid og god kundegruppe innenfor selskapets kjerneområde.
- KLP fikk i januar måned konsesjon på å åpne bank for å videreføre satsingen på boliglån til sine kjerne kunder – ansatte i offentlig sektor.
- Porteføljen av lån med rentebinding har ikke-regnskapsførte merverdier på 285 millioner kroner.

Eiendomsinvesteringer

Totalportefølje

	31.03.08	30.06.08	30.09.08	31.12.08
Bokført verdi (verdijustert mill kroner)	22 341	21 759	21 944	22 201
Eiendomsmasse inkl tomteareal (1 000 m ²)	1 328	1 328	1 365	1 358
Utleiegrad (i %)	97,5	97,5	96,3	94,2
Vektet gjenværende leietid (i år)	6,2	6,2	6,3	5,8
Avkastning hittil i år	1,3	-0,8	0,7	2,6

- Geografisk fordeling;
 - 81 % Oslo
 - 10 % København
 - 9 % Trondheim
- Sektorfordeling;
 - 63 % kontor
 - 10 % kjøpesentre
 - 6 % anlegg
 - 12 % hoteller
 - 4 % boliger
 - 5 % annet

Eiendomsaktiviteten – KLP Eiendom AS

- Eiendomsandelen økt til 11,0 prosent av finansielle aktiva, blant annet gjennom erverv av VG-huset og Gjensidigebygget i Oslo.
- Ferdigstillet større kontorbygg i Ørestaden (København).
- Svensk datterselskap etablert og avtale om første eiendomsinvestering ingått.
- Eiendomsmassen verdsatt etter interne og eksterne vurderinger til 21 341 millioner kroner, hvilket innebærer at eiendomsmassen er skrevet ned med totalt 849 millioner kroner.

1. Hovedtrekk
2. Resultatregnskap med sentrale utviklingstrekk
3. Balansen med sentrale utviklingstrekk
4. Soliditet og kapitalforhold
5. Aktivaklassene
- 6. *KLP Kapitalforvaltning og KLP Fondsforvaltning***
7. KLP Skadeforsikring AS
8. Oppsummering

KLP Kapitalforvaltning & KLP Fondsforvaltning

- Totale midler under forvaltning 155 milliarder kroner, en reduksjon på 7 milliarder kroner gjennom året.
- Eksterne midler under forvaltning 7 560 millioner kroner, en økning på 33 prosent gjennom året.
- Gode resultater både i aktiv forvaltning og indekxnær forvaltning.
- KLP utvidet sin ramme for kommunelån med 5 milliarder kroner i fjerde kvartal. Totalt økte utlånsporteføljen med 6 503 millioner kroner i 2008

1. Hovedtrekk
2. Resultatregnskap med sentrale utviklingstrekk
3. Balansen med sentrale utviklingstrekk
4. Soliditet og kapitalforhold
5. Aktivklassene
6. KLP Kapitalforvaltning og KLP Fondsforvaltning
- 7. *KLP Skadeforsikring AS***
8. Oppsummering

KLP Skadeforsikring AS

- Akkumulert resultat før skatt viser 34,7 millioner kroner mot 70,7 millioner kroner tilsvarende periode året før.
- Forfalt brutto premie økte med 3,4 prosent til 574 millioner kroner sammenlignet med 2008.
- Netto finansinntekter falt som følge av den generelle markedsuren fra 98,2 millioner kroner i 2007 til 9,1 millioner kroner i 2008.
- 6 større branner rapportert i løpet av 2008.
- Regnskap og balanse er omarbeidet i forhold til endret regnskapsforskrift:
 - Administrasjons-, garanti- og naturskadefond overført til egenkapital og utsatt skatt
 - Egenkapitaleffekten er 214 millioner kroner.

Resultater – 31.12.2008

Resultat 1 000 kroner	2007	2008
Premier - for egen regning	521,3	525,8
Allokert investeringsavkastning	99,2	101,4
Erstatninger – for egen regning	-428,2	-371,3
Driftskostnader	-118,1	-144,2
Andre forsikringsmessige inntekter/kostnader	29,4	4,8
Endring i sikkerhetsavsetninger mv	-31,8	10,6
Resultat av teknisk regnskap	71,7	127,1
Finansinntekter - netto	98,2	9,1
Allokert investeringsavkastning	-99,2	-101,4
Resultat før skatt	70,7	34,7

KLP Skadeforsikring AS

Nøkkeltall, <i>prosent</i>	2006	2007	2008
Skadeprosent for egen regning	76,1 %	82,2 %	70,6 %
Kostnadsprosent for egen regning	20,3 %	23,1 %	26,7 %
Combined Ratio for egen regning	96,4 %	105,3 %	97,3 %
Finansavkastning	4,1 %	4,0 %	0,4 %
Kapitaldekning	52,7 %	27,4 %	39,7 %
Resultatposter, <i>mill kroner</i>	2006	2007	2008
Forfalt premie brutto	583	555	574
Premieinntekter for egen regning	537	521	526
Erstatningskostnader for egen regning	409	428	371
Forsikringsrelaterte driftskostnader for egen regning	109	118	144
Resultat før skatt og avsetning til fond omklassifisert til egenkapital	71	71	35
Balanseposter, <i>mill kroner</i>	2006	2007	2008
Finansielle eiendeler	2 452	2 630	2 786
Sum eiendeler	2 579	2 763	2 942
Egenkapital	499	502	595
Forsikringstekniske avsetninger for egen regning	1 902	2 052	2 163

1. Hovedtrekk
2. Resultatregnskap med sentrale utviklingstrekk
3. Balansen med sentrale utviklingstrekk
4. Soliditet og kapitalforhold
5. Aktivklassene
6. KLP Kapitalforvaltning og KLP Fondsforvaltning
7. *Oppsummering*

God uttelling for kundene – selv i et vanskelig år

- Regnskapet for 2008 gir rom for å tilbakeføre 1 903 millioner kroner til kundenes premiefond.
- Resultat til selskapet på 397 millioner kroner styrker egenkapitalen.
- Fortsatt vekst
 - Forvaltningskapital endte på 201 596 millioner kroner, en vekst på 3,4 prosent.
- God soliditet
 - Etter overføring av 3 705 millioner kroner for å dekke garantert rente gjenstår tilleggsavsetninger på 3 940 millioner, nær $\frac{3}{4}$ av rentegarantien for 2009.
 - Total soliditetskapital ved årets slutt var 17 882 millioner kroner.
 - Kapitaldekningen ved utgangen av året: 14,6 prosent, og kjernekapitaldekningen: 10,8 prosent.

Kontaktpersoner i KLP

Stilling	Navn	Telefon	E-post
Konserndirektør Økonomi & Finans	Aage E. Schaanning	22 03 79 01/90 52 43 12	aes@klp.no
Finansdirektør	Per Victor Nordan	22 03 35 55/92 03 55 00	pvn@klp.no
Kommunikasjonsdirektør	Ole Jacob Frich	22 03 78 96/90 91 55 23	ojf@klp.no